

Rok za rokem

*Rok za rokem jak list za listem básní
obrací krajinu a vždycky nově zpívá.
Verš za veršem se tvoří dnové krásní,
v blankytných pramenech písni neubývá.*

*Trs narcisů, hrst blesků v hlinu vtatých,
otevřítá podzemí a z květných iniciál
var dubna překypí, a ze žil zlatých
stříkají do jara vůně nočních fial.*

*Sníh jabloní nad šedi kmenů pění,
píšťaly sklářské větve napřimené;
dni lehké v broušený křišťál se mění
u potoků před tvým svátkem, Jene!*

*V mák jitrem nedělním výkřik polí vane,
mocné hrud hossana jasný vítr nese,
krev ticha zpěněná, ó rány zotvírané,
letící hejno snů, jež na stvoly se snese!*

*Žlut žit a pšenice, toť slavné hřmění,
jež jako varhan dech se valí na výsluní;
všech modliteb a žirných krajin dřeni,
nad tebou červenec v dusné hloubce duní!*

*Pak srpen listnatý stín s čiší měří
v oboje promisiv chlad, balsám odpočinku,
a šůry prahnoucí jak na ohnivém keři
sluneční žeh zrá na klasnatém vínku.*

*I rány z ručnice přimyslí říjen v krvi,
po tichu rozlehlém zas smrt se třepí hrozná,
jde listopad a zkrvácené bry
náhrobních plamének mokrá jeseň pozná.*

*Rok za rokem jak list za listem básní
obrací krajinu a vždycky nově zpívá.
Verš za veršem se tvoří dnové jasní,
v blankytných pramenech písni neubývá.*

*A duše má se učíc v knize léta
zjevuje přesně zrno žní a váhu;
jak ostříž střemhlav za kořistí slétá,
ve slově božím našla rovnováhu.*

Jan Dokulil

Jan Dokulil LIDSKÝ ŽIVOTE, vydalo v roce 1940 nakladatelství U sv. Jindřicha,
Bohuslav Rupp v Praze

Jan Dokulil, kněz, (švagr Jana Zahradníčka) se narodil 13. 7. 1910 v Mastníku u Třebíče. Působil na několika místech Moravy a v předvečer druhé světové války v Uhřínově u Velkého Meziříčí. V roce 1957 byl zatčen a odsouzen k patnácti letům vězení na základě vymyšleného obvinění. V roce 1967 byl rehabilitován a od roku 1968 ustanoven farářem ve Svitávce u Boskovic, kde 1. 2. 1974 zemřel a je také pochován. Do roku 1948 vydal čtyři básnické sbírky, překládal a spolu s Janem Zahradníčkem, Milošem Dvořákem a Albertem Vyskočillem se podílel na redakci brněnské katolické revue Akord.

První slavík

*Hledá si cestu do Betléma
rok co rok člověk i tvář nemá,
chudobky věčně budou kvést.
K Betlému cesta netrhne se,
každý, co má, tam dary nese
chudšímu ještě, než sám jest.*

*Přiletěl také ptáček malý,
ani si ho moc nevšíkali,
nevzhledný byl už na pohled.
Zpívati zbožně namáhá se,
ale že měl dost špatný hlásek,
zastyděl se a ztich hned.*

*Jak moh by zpívati před anděly,
jichž polnice tak krásně zněly,
a jakou vzbudit pozornost,
kde papoušci a kolibříci,
rajky a pávi parádníci
rozvírali svůj skvoucí chvost?*

*Vidí, že nemá žádné ceny
ten služebníček zarmoucený,
tu vzlét a mouchy odhání,
co Ježíškovi kolem hlavy
létají drže, bez obavy,
že probudí Ho ze spaní.*

*Co krásného to ptáček dělá,
Maria Panna uviděla,
Děťátku šeptá přání svá.
Spasitel splnil prosbu Matky,
z ptáčkova hrdla klokot sladký
k úžasu všech se rozlévá.*

*A že tak slavně Boha slaví,
slavík se zve a klokotavý
hlas jeho jak by stříbro pil.
Klokotá dodnes pozdě v noci,
že Kristus Pán se o půlnoci
k radosti světa narodil.*

Jan Zahradníček

ZE ZASTUPITELSTVA MĚSTYSE

Usnesení z jednání Zastupitelstva městyse Budišov ze dne 4. 9. 2023

Upravená verze z důvodů dodržení zákona č. 119/2019 Sb, o zpracování osobních údajů. Vypuštěné údaje a přílohy jsou v plném znění k nahlédnutí oprávněným osobám (občané Budišova a vlastníci nemovitostí na budišovském katastru) na Úřadě městyse Budišov.

Návrh usnesení

Zastupitelstvo městyse:

- určuje ověřovatelem zápisu Bc. Miroslava Nováčka a Hanu Klímovou
- schvaluje program zasedání zastupitelstva městyse
- bere na vědomí zápisy z jednání Rady městyse č. 13–19
- schvaluje prodej pozemku p. č. 4434/22 v k. ú. Budišov
- schvaluje záměr prodeje části pozemku p. č. 4527/2 v k. ú. Budišov o rozloze cca 70 m²
- schvaluje záměr prodeje vlastnického podílu 7/20 k pozemku p. č. 4360/3 v k. ú. Budišov
- schvaluje směnu částí pozemků p. č. 171/36 a 193/2 v k. ú. Budišov za část pozemku p. č. 171/36 a 193/2 v k. ú. Budišov
- pověřuje radu městyse administrací akce Stavební úpravy a změna v užívání stávajících kabin na penzion se zázemím v Budišově
- pověřuje radu městyse administrací akce Výstavba nových sportovních kabin v Budišově
- pověřuje radu městyse administrací akce Výměna sloupů veřejného osvětlení od kolejí po dům č. p. 268
- schvaluje rozpočtové opatření č. 8/2023 v celkové výši 825 200 Kč
- v souladu s ustanovením § 6 odst. 5 písm. a), odst. 6 b) zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu v platném znění:
 - rozhoduje o pořízení Změny č. 1 Územního plánu Budišov, která bude pořizována zkráceným postupem dle ustanovení § 55a stavebního zákona,
 - schvaluje jako určeného zastupitele ve věci pořízení Změny č. 1 Územního plánu Budišov Petra Piňose, starostu
 - schvaluje žádost o pořízení Změny č. 1 Územního plánu Budišov. Pořizovatelem územního plánu bude Městský úřad Třebíč, Odbor rozvoje a územního plánování, odd. Úřad územního plánování.
- Obsahem Změny č. 1 Územního plánu Budišov bude:
 - Provéřit možnost zahrnutí pozemků p. č. 3548/30, p. č. 4697, p. č. 4698, p. č. 3548/28, p. č. 4695 a p. č. 4696 v k. ú. Budišov, do plochy pro bydlení, která bude umožňovat stavby rodinných i bytových domů (2NP s obytným podkrovím a podsklepením).
 - Provéřit možnost zahrnutí pozemků p. č. 4429/2 a p. č. 4429/8 v k. ú. Budišov do plochy rekreace.
 - Provéřit možnost umístění fotovoltaických panelů na střechách budov.

– Provéřít podmínky využití nezastavěného území, případně vyloučit určitý způsob využití na konkrétních plochách z důvodu veřejného zájmu.

ÚP Budišov bude uveden do souladu s politikou územního rozvoje, zásadami územního rozvoje, Rozsudkem Krajského soudu v Brně č. j. 63 A 5/2022–72 ze dne 17. 01. 2023 a platnou legislativou (zpracování dokumentace v jednotném standardu apod.).

- pověřuje radu městyse ve věci výměny automobilu Škoda Octavia
 - pověřuje radu městyse zajištěním administrace pořízení nového oplocení fotbalového hřiště u základní školy. Částka nesmí přesáhnout 300 tisíc Kč.
 - pověřuje radu městyse obnovením projektu knihovna
 - pověřuje radu městyse obnovením projektu apartmán v předzámčí.
- Vše konzultovat s památkovým odborem v Třebíči. Termín: neprodleně.

Petr Piňos, starosta, Josef Ondráček, místostarosta

Informace z Rady městyse Budišov

Rada městyse schválila doplnění prvků na dětském hřišti za mateřskou školou.

Rada zajistila dokončení nového veřejného osvětlení ve směru k Hodovu.

Rada městyse schválila setkání seniorů se zástupci městyse v listopadu 2023.

Úprava cen za svoz komunálního odpadu

Určení výše poplatku za svoz komunálního odpadu pro občany je stanovena obecně závaznou vyhláškou, kterou vydává zastupitelstvo, a je stanovena na základě rozpočtu obce a předpokládaných výdajů, které určuje firma ESKO-T.

Ke konci října 2023 byly náklady na sběrný dvůr a svoz komunálního odpadu pro občany zhruba 1 800 000 Kč. Poplatek na jednu osobu byl 540 Kč a do obecní kasy přišlo 660 000 Kč, což činí cca 37 % z celkových nákladů.

Výhled na rok 2024 ovlivňuje několik činitelů. Firma ESKO-T navyšuje náklady o 7 % oproti roku 2023, k tomu dochází i k navýšení nákladů na ukládání odpadů na skládce v Petrůvkách o 25% a z rozhodnutí vlády je upravena DPH za odpady do vyšší sazby. Z toho vyplývá, že se uskuteční navýšení této služby a vše se nezbytně promítne i do výše poplatků pro občany.

Hledá se řešení, aby toto navýšení bylo co nejmenší. Jednou z cest je čtrnáctidenní cyklus svozu. Došlo by ke snížení nákladů za počet svozů. Důležitý bude i přístup občanů při třídění komunálního odpadu, např. tříděním železa se náklady sníží a navrátí se část peněz. A není to jen železo, ale vše, co do popelnice nepatří: plasty, papír, látky, sklo, suť, ekologický odpad jako větve, shnilá jablka a další – vše, co by mělo po rozřídění skončit v kontejnerech na sběrném dvoře a ve sběrných nádobách umístěných v městysi.

Konečnou cenu na příští rok stanoví zastupitelstvo a poplatek bude jako vždy vybírat úřad městyse.

Občané budou včas informováni obecním rozhlasem a na internetových stránkách městyse.

Petr Piňos, starosta, Josef Ondráček, místostarosta

V Budišově se opět kope

Zhruba od poloviny října byly vidět u silnice vybagrované dvě velké díry, jedna v místech bývalého rybníka Pekařáku a druhá, přes silnici u pumpy, nedaleko Svobodových. Vše nasvědčovalo tomu, že se jedná o opravu nějaké poruchy. Začátkem listopadu se další výkopy objevily u prodejny U Pavlasů, další naproti Kašparovým a vše se vysvětlilo.

Firma VM Rekostav, s. r. o. z Velkého Meziříčí provádí výkopy a následně položení kabelů pro VN vedení, které bude sloužit k zesílení elektrické sítě od rozvodny na konci Vejhůnků, přes „Selskou čtvrť“, Pod Hrázkou do nové ústředny před Hortovými (trafostanice u Šlesingerových bude zrušena), dále směrem ke zdravotnímu středisku. Investorem je firma EG.D (bývalý E.ON).

Ukládání kabelů do země by mělo v příštím roce pokračovat v Budišově nad kolejemi směrem k Jazírku.

Karel Pavlíček

K životnímu jubileu

V pondělí 2. října se v zasedací místnosti Úřadu městyse Budišov sešlo množství maminek, některé i s dětmi. Všechny chtěly popřát k jubileu dětskému lékaři MUDr. Milanu Buškovi, jenž ordinuje v Budišově již od února roku 1993, takže k oslavě životního jubilea přibylo i poděkování za 30 let působení v Budišově.

Slavnost zorganizovaly budišovské maminky a za úřad městyse se angažovala zastupitelka Helena Kašparová. K přání se připojil i starosta Budišova Petr Piňos. Z emotivního průběhu akce byla znát vděčnost budišovských matek pediatrovi za jeho vzornou péči o ratolesti občanů Budišova a okolí.

Foto: Ladislav Dokulil

ZPRÁVY

Vzpomínky na Leonharda Smrčka

Již 24. června se v obřadní síni městyse Budišov promítal dokumentární film nizozemské režisérky Gisely Mallant *The Unknown Liberators* (Neznámí osvoboditelé). Část mluveného slova je v češtině, anglicky mluvenou část překládala Mgr. Jana Polendová. Děj filmu připomenul jak vyzdvižení letounu Wellington T 2990 a padlých letců v Nizozemí, tak následné archeologické práce. Jednou z obětí byl i radiotelegrafista Leonhard Smrček. Po skončení promítání předvedl synovec letce Zdeněk Smrček dochované části konstrukce havarovaného letounu.

V sobotu 23. září si pozvaní účastníci vzpomínkové akce mohli v budišovském zámku prohlédnout expozici věnovanou příslušníkům RAF z oblasti Třebíčska i padlým letcům československé 311. bombardovací perutě. Expozice nově doplnily modely historických letadel i část konstrukce vyzdviženého letounu. Průvodcem byl opět Zdeněk Smrček, jenž po skončení prohlídky pozval všechny zúčastněné na úřad městyse k opětovnému uvedení filmu *The Unknown Liberators*. Poté byly promítány fotografie pořízené při odhalení památníku padlých letců v Nizozemí a následovala debata.

V Budišově se natáčelo 26. a 27. května a Budišovský zpravodaj byl u toho (číslo 2/2022). O odhalení památníku a pohřbu ostatků pěti letců náš zpravodaj informoval také, a to v čísle 2/2023.

Další podrobné údaje můžeme nalézt v historii periodika.

(BZ 3/2001, 3/2011, 2/2014, 4/2015, 3/2016, 2/2017, 4/2018, 2/2019, 2/2021, 4/2021)

Všechna čísla zpravodaje jsou na www.mestysbudisov.cz/ v sekci Události.

Ladislav Dokulil

Dýňobraní 2023 aneb „Možná přijde i kouzelník“

S podzimem přichází do Budišova Dýňobraní. Tento rok se 2. září uskutečnil 24. ročník a věřím, že příští rok společně oslavíme čtvrt století této tradice. Každý rok mě překvapuje, jakou mají vystavovatelé fantazii. Kdo přišel, měl možnost vidět 45 výstavek a hlasovat pro tu „nejkrásnější“. Pro mě jsou vítězové všichni a moc jim za jejich práci děkuji.

K Dýňobraní patří neodmyslitelně i stůl s dobrotami od našich žen a příznivců. Snad i tentokrát chutnalo, protože misky, mísy, talíře zůstaly prázdné. Celým programem nás provázel náš oblíbený moderátor Drahoš Menšík, o zvuk se postaral Pavel Starý a bez těchto pánů by to prostě nešlo...

Soutěže pro děti zajistil DDM Třebíč a odměnou pro ně bylo malování na obličej, které zajistila Drahomíra Maloušková. Bylo hezké sledovat, jak děti umí být trpělivé a dokážou si poctivě vystát frontu. Na samotný program jsme museli využít profesionálního žongléra Jugglera Milana (Milan Ošmera), ale naše ženy a muži se nenechali zahanbit a k hlavnímu vystoupení udělali entré... Program zahájily HIPHOP holky a Jane, Ane a Dave. Celý program včetně hudby probíhal v duchu osmdesátých let ve spojitosti s legendárním pořadem Možná přijde i kouzelník. Když z reproduktoru zazněla písnička Hany Zagorové Spěchám, přitočil se ke mně Drahoš Menšík a řekl: „To je moje oblíbená písnička, teď jsem ji poslouchal v autě, když jsem stál v zácpě v Praze.“ Bohužel to diváci neměli možnost slyšet, mě to ale velmi pobavilo, proto mám potřebu se s vámi o tuto informaci podělit.

Dovolte, abych touto cestou poděkovala úplně všem, co se akce zúčastnili!!!

Pokud se nevidíme, přejeme Vám krásné a požehnané Vánoce plné lásky, radosti a pokoje. Ať se Vám splní všechna Vaše přání a ať prožijete tento čas v kruhu rodiny a přátel v klidu a pohodě. Přejeme Vám hodně zdraví, štěstí a úspěchů v novém roce. Ať je pro Vás každý den plný lásky, radosti a míru.

Příští rok nás čeká 25. výročí Čarodějnic i Dýňobraní, proto vás chci poprosit, kdybyste nám někdo chtěl s těmito akcemi pomoci. Hodilo by se nám to.

S pozdravem Dýním ZDAR!

Jarmila Ujčíková, foto: Karel Pavlíček, Ladislav Dokulil

Budišov plný veteránů

V sobotu 14. října 2023 se okolí budišovského zámku zaplnilo veterány. Téměř stovku historických automobilů a více než dvacet motocyklů vyslal Veteran Car Club Třebíč z parkoviště na Polance na vyjížďku do Budišova na zámek. Tolik vozidel se ovšem k zámku nevešlo, a tak zaplnila okolní parkoviště.

Pro vyjasnění – za veterána (oldtimer) se může označit vozidlo s rokem výroby starším než 30 let, musí být v historicky věrném stavu a není užíváno ke každodenní přepravě. Označení musí navíc stanovit takzvaný Mezinárodní technický kodex FIVA (Fédération Internationale des Véhicules Anciens – Mezinárodní federace historických vozidel), jenž u vozidel shrnuje kompletní požadavky pro přidělování statusu veterána.

Spolek 1. Veteran Car Club Třebíč, z. s. vznikl 23. dubna 2010, sídlo má na adrese K Sokolí 1111, Podklášteří, Třebíč, e-mail: info@vcctrebic.cz

Ladislav Dokulil

Výlov Pyšeláku – Budišov 7. 10. 2023

foto: ZR

Výstava Lidmily Anny Dohnalové na budišovské faře

Proslov k zahájení výstavy

Když koncem léta vyslovila Lidmila Anna Dohnalová prosbu prezentovat v rámci Dnů otevřených ateliérů na budišovské faře svoji tvorbu, potěšila všechny, kdo ji znají, a věřím, že tak tomu bude i u těch, kdo se s jejími obrázky zde potkají poprvé.

S tvorbou Lidmily Dohnalové jsem se setkal před několika lety na její rozsáhlé výstavě v kapli sv. Michala v Tasově a již dříve v knížkách Vlasty Javořícké. Komentovat její kresby není třeba. Myslím si, že osloví každého stejně jako návštěvníky jejich dřívějších výstav v Jupiter klubu ve Velkém Meziříčí, v Tasově, v Náměšti nad Oslavou, Rožďalovicích, v Třebíči, ale také opakovaně v Rakousku.

Narodila se v Jičíně, svoje dětství prožila u Oslavy v Papírně, kde rodina Vodičkova roky žila v podnájmu. Posléze se Vodičkovi přestěhovali do Velkého Meziříčí. Po různých peripetiích studovala dálkově při zaměstnání u akademické malířky Natálie Hlubučkové v Praze. Je členkou Spolku výtvarných umělců Vysočiny při Unii výtvarných umělců České republiky. Ve Velkém Meziříčí žije dodnes.

Krajina dětství Lidmily Dohnalové v údolí řeky Oslavy svými proměnami během ročních období stojí ve středu jejích kreseb. Kůrovcová kalamita sice výrazně poničila lesní porosty tohoto údolí, ale dala vyniknout obrovským kamenným scenériím, které dříve ukrývaly stromy.

Témata svých kreseb Lidmila Dohnalová nachází i v širokém okolí, např. Tasova, Jaroměřic, Pyšela a několik kreseb má i z Budišova. Své místo v její tvorbě mají i kapličky, boží muka a polní kříže, které jsou nedílnou součástí naší krajiny. Podílela se i na renovaci božích muk na Moravě a také v Rakousku.

Všechny její kresby krajin mají jedno společné. Jsou to především ptáci, motýli, houby, již zmíněné kameny a polní květiny. Vše nasvědčovalo, že především polní květiny v průběhu let zůstanou jen v jejích kresbách. Naštěstí se kytky začínají v přírodě znovu objevovat.

Významné jsou její ilustrace knih, za mnohé bych chtěl připomenout knížku Evy Vodičkové Zapomenuté verše a drobné prózy, z nichž bych uvedl báseň Vysočina:

Krajina něžně dotýkaná

slzami potůčků

i proudy řek

Matka co chléb a krásu dává

Jeřabin rubínem cesty vroubí

na loukách v květech spí

s jarem i létem

na ohně střádá při ranních svítáních

oblohu večerní objímá světlem

S podzimním větrem sčítá dny

co do ticha ukryje v závěji

Nelze ji nemít rád

Odejdeš Vrátíš se

Jak k matce vracíš se

Mnohokrát

Nelze než popřát Lidmile Anně Dohnalové zdraví a boží požehnání, aby i nadále přinášela svými kresbami radost, a nám, abychom se s jejími kresbami znovu setkali v Budišově nebo na některé z jejích výstav v našem okolí.

Karel Pavlíček

Výstavu zahájil budišovský farář P. Petr Balát

Hrou na violoncello doprovodila Den otevřených ateliérů Lenka Kolomazníková

Proslov Karla Pavlička

Květiny pro autorku

Mezi diváky byl i častý přispěvatel Budišovského zpravodaje Ing. Rostislav Tesař

Přijel i další pilný přispěvatel zpravodaje Emanuel Nožička

Foto: Ladislav Dokulil

Koncert kapely Listověj

Na výstavě Lidmily Anny Dohnalové v neděli 15. října na budišovské faře se objevil i obrázek božích muk s pomníčkem básníka Jana Zahradníčka (celou kresbu obsahuje Budišovský zpravodaj č. 2/2023, str. 44), jenž má blízko k našemu kraji.

Narodil se v Mastníku poblíž Třebíče, žil také v Uhřínově u Velkého Meziříčí a zemřel při cestě do třebíčské nemocnice na katastrálním území Vlčatina, pár metrů od hranice Hodova, který patří do budišovské farnosti. Básník je pohřben v Uhřínově.

Texty právě tohoto básníka zhudebnila skupina Listověj. Vystoupila s nimi večer po výstavě na koncertě v budišovském kostele Nanebevzetí Panny Marie a sv. Gotharda, kde zazněly i zhudebněné básně Bohuslava Reynka, Václava Renče a další skladby z repertoáru skupiny.

Složení skupiny:

Jiří Nohel – kytara, zpěv, autor písní, lesník, lidový písmák,

Markéta Štouračová – flétny, klavír, zpěv, učitelka hudby, zkušená instrumentalistka a výtvarnice,

Aleš Tomek – elektrické housle, cajon, činel, zpěv, pokračovatel venkovských muzikantů z Vysočiny.

Básníci, jejichž díla skupina zhudebnila, jsou oblíbení i v redakci našeho zpravodaje.

Týden nato, 22. října, hudebníci vystoupili i v kostele sv. Petra a Pavla ve farnosti Rudíkov, do níž patří i Vlčatina.

Ladislav Dokulil

Ničím se nedejme zmást. Události veřejné jsou následky událostí vnitřních. Historii nevytvářejí převraty, osoby nebo národy. Převraty, totiž vítězství i porážka, jsou jen manifestací vítězství nebo porážek vnitřních. Některá vítězství vnější jsou však i vnitřní porážkou. A nad těmito táhne smích Boží, hrozný a šířavý. Neboť co nejvíc mne udivuje v historii, jest přísný zákon života a zdraví. Co požadujeme na básni, na soše, na hudbě, aby umělecké dílo rostlo organicky, tedy spravedlivě a silně z duše, stejnou měrou žádáme na životě veřejném, aby vyrůstal z duše zdravé, spravedlivé a čisté. Všechno ostatní jsou jen slepení obří na hliněných nohou. Co má jen zdání síly, bortí se a padá do ssutin. Kde však je síla, ani v řetězech nemůže být poražena, ani na kříži vyprázdněna, ani v hrobě uhašena. Žádný sadař si nepřeje vichřice, ale když mu bouře poláme i zdravé haluze, sotva dopadnou poslední krůpěje, už jde a začíná práci novou. Vichřici odolaly stromy s dobrými kořeny.

Jan Dokulil

Vzácný duchovní lyrik, Lidová demokracie, 17. 6. 1990

Návrat váz na nádvoří zámku

Tak máme nádvoří budišovského zámku o něco hezčí. Dne 30. října se na své místo vrátily dvě vázy s antickými motivy a stojí po bocích kašny. Restaurátorské práce prováděl Bc. A. Zdeněk Kovářík, cena za jednu vázu byla 85 000 Kč. A bylo financováno z obecního rozpočtu bez dotací.

Do budoucna je plánováno restaurování i ostatních váz. Zde je největším úskalím financování restaurátorských prací. Nezbytnou dotaci musí předcházet výběrové řízení a teprve na jeho základě lze o dotaci požádat.

Karel Pavlíček, foto: Stanislav Bačák

Průvod světlušek oživil zámecký park v Budišově

Po popršeném pátku se na nás od sobotního rána našťestí usmívalo sluníčko a čekal nás pěkný listopadový den plný příprav na tradiční průvod světlušek. Už po šesté jsme se sešli před vstupní branou zámeckého parku a s napětím čekali, kolik světlušek letos přijde. Opět jsme přichystali osvědčenou trasu vyznačenou asi 200 sklenicemi se svíčkami, do kterých jsme nově zakomponovali výrobky dětí z Mateřské školy Budišov. Děti vytvořily originální barevné skleněné svítlny, které při průvodu svítily svým tajemným světlem. Každé dítě ze školky si tak mohlo najít svůj výtvar na začátku cesty, kde jsme jimi ozdobili vstup a první metry průvodu, nebo na konci, kde sklenice lemovaly terasu u myslivecké chaty a vytvářely kouzelnou atmosféru.

Kromě zážitku z průvodu si děti odnesly balíček plný sladkostí a dalších drobností (např. bublifuk, razítko, balonek), který na ně čekal po příchodu k myslivecké chatě na Věteráku.

Na chatě si pak děti mohly vytvořit z připravených pomůcek papírového hada, i když nalepovací oči některé z nich využily spíš ke zkrášlení vlastního obličejce.☺

Nechybělo ani občerstvení – letos v podobě lahodného voňavého punče plného ovoce a spousty dobrot k zakousnutí.

Celkem vzato se průvod světlušek stal příjemným společenským zážitkem, který spojil účastníky průvodu, kouzlo přírody a tvořivost dětí, a snad přinesl radost a úsměv na tvářích všech, kdo se ho zúčastnili.

Děkujeme tímto všem, kdo se na přípravách jakýmkoliv způsobem podíleli, a těšíme se na příští ročník!

Za Spolek Budík Martina Vašíčková

Foto: Marek Hort

Setkání zástupců městyse se seniory

Ta tradice je stejně stará jako náš zpravodaj. Na budišovské seniory mysleli již učitelé a žáci Základní školy Budišov, kteří v prosinci roku 1999 uspořádali s rodiči a zejména prarodiči žáků setkání k Mezinárodnímu roku seniorů v kulturním sále Základní školy Budišov.

Zástupci městyse učinili pokus o podobné setkání se seniory v dubnu 2009, kdy se s dříve narozenými občany Budišova slavnostně sešli v jídelně základní školy, tehdy ještě bez kulturního programu, čímž došlo k jakémusi nultému ročníku takového setkání za účasti asi třiceti občanů.

V prosinci 2012 pozvali zástupci městyse Budišov občany, kteří dosáhli věku alespoň 70 let, do rekreačního střediska DTTJ Nové Město na Moravě k setkání, při němž nechyběl kulturní program s účastí žáků Základní školy Budišov. Tím vytvořili první ročník formátu slavnosti za účasti více než sedmdesáti seniorů.

Z logistických důvodů přesunuli organizátoři setkání do více přístupného kulturního sálu základní školy, kde se až do roku 2019 uskutečnilo dalších sedm ročníků setkání zástupců městyse s budišovskými seniory, a to vždy za účasti cca 70 hostů.

V letech 2020 a 2021 znemožnila pořádání hromadných akcí epidemie covidu.

Devátý ročník tohoto tradičního setkání se uskutečnil v červnu 2022.

V úterý 14. listopadu 2023 se konal již desátý ročník. Tradičně přišlo na sedmdesát seniorů, kterým zazpívali žáci základní školy pod vedením p. učitelky Staré a zahrál jim jeden hudebník, Radim Sieber z Třebíče, netradičně doprovázen jedním z diváků. Tradiční ovšem byla kvalita obsluhy z řad zastupitelů a pracovníků městyse, kterou by jim jistě závidělo i leckteré restaurační zařízení.

Ladislav Dokulil

Z HISTORIE

Giovanni Giuliani v Budišově

Po realizaci plastik ze dřeva ve farním kostele v Budišově podle modellett sv. Gotharda na oltáři a obou světlonošů byli Giulianiemu připsáni i adorující andělé na hlavním oltáři, také kazatelna i vysoký reliéf se sv. Antonínem Paduánským. Kostel byl upřednostněn před realizací dalších plastik ať už venkovních či nacházejících se v jiných interiérech.

Svatotrojické sousoší na kopci poblíž kostela v Budišově a taktéž sousoší na nádvoří kláštera v Heiligenkreuzu ukazují řadu shodných prvků, i když sousoší v Rakousku, které je vyvrcholením děje s Nanebevzetím P. Marie, vykazuje větší podíl vzrušení. Jednotlivé prvky – postavy, drapérie i hlavy Boha otce a Boha syna – jednoznačně potvrzují podobnost obou sousoší v Budišově a Heiligenkreuzu. V rakouském díle Giulianiho nemůže chybět kříž, který je symbolem kláštera, místa a stává se i oltářem v chrámu.

Sousoší sv. Trojice na nádvoří kláštera Heiligenkreuz

Další plastika modlícího se kněze, která je umístěna na schodišti budišovské fary, ukazuje svými tvary, že toto dílo bylo vytvořeno Giulianiem.

V budišovském zámku je na schodišti socha P. Marie s Ježíškem. Má bohatou, členitou draperii a stojí na zeměkouli obtočené hadem. Tuto vápencovou sochu vytvořil Giuliani s pomocníkem.

Hlubší poznání si zaslouží sousoší sv. Rodiny u zámku v Budišově a především Svatováclavské sousoší o třech postavách ve středu Budišova. Je to svatý Václav mezi dvěma anděly. Zde jde o velmi kvalitní a jedinečné dílo u nás.

Sousoší sv. Trojice v Budišově „Na kopečku“

Marie Šoukalová, foto: Adolf Rossi, Libor Šoukal a Blanka Trnková

Pout' Moravanů do Svaté země

Putování do Svaté země ve dnech 10. 8. – 3. 9. 1905 se zúčastnil i P. Augustin Nezval

P. Augustin Nezval – horní řada uprostřed – s křížkem na krku

P. Augustin Nezval – druhá řada, desátý zleva

Pamětní list P. Augustina Nezvala

P. Augustin Nezval se narodil 12. 8. 1848 v Babicích u Brna. V letech 1884–1897 byl farářem v Bohuticích a v letech 1897–1915 farářem v Budišově. Zemřel 29. 4. 1915.

Foto: Farní kronika

Ještě ke vzpomínce na bratra Jaromíra

Nedlouho po otištění mé vzpomínky v BZ vyšel v jednom z říjnových čísel Katolického týdeníku článek P. Martina Ch. Pšeničky OPraem. s názvem „Ze Staré Říše do katedrály“, který se týkal profesora Otto Alberta Tichého, skladatele varhanní hudby, zpěvu a dirigování, jenž v letech 1936–65 působil jako regenschori v chrámu sv. Víta v Praze. Z uvedeného článku na tomto místě zmíním jen přátelství tohoto pedagoga a umělce se sbormistrem Miroslavem Venhodou, spoluzakladatelem Scholy Cantorum, soukromé školy s pěveckým chlapeckým sborem v Praze. Miroslav Venhoda pocházel z okolí Moravských Budějovic a byl díky selskému rodu budišovských Machátů blízký i mé tetičce Marii Zejdové, manželce mého strýce Františka Zejdy, dlouholetého učitele na budišovské škole. Tetiččina sestra byla od třicátých let minulého století provdána do Ohrazenic a tam spřízněna s Venhodovými. Za poslední války můj bratr se svým brněnským bratrancelem zajeli během prázdnin z příkazu tetičky na kole několikrát do Ohrazenic pro proviant nutný v té době pro naši společnou kuchyni (u našeho dědečka Antonína Zejdy bývalo v těch letech

o prázdninách v domku č. 200 v Budišově devět dětí a čtyři dospělí). Z těch cest mi dodnes přetrvalo v paměti i bratrovo vyprávění o tom, co se tam dověděl o profesoru Venhodovi a Schole Cantorum. Bratrovo školení ve hře na varhany ve svatovítské katedrále mělo možná svůj původ právě v té spolupráci a přátelství Miroslava Venhody s profesorem O. A. Tichým. Bratr byl z pohledu obou umělců jistě jen jedním z mnoha zájemců o výuku, a navíc jen na dobu dvou let před jeho stěhováním do Budišova. Často litoval, že těch let nemohlo být víc.

Jan Zejda

První plakát Alfonse Muchy

Alfons Mucha se narodil v Ivančicích v roce 1860. Pak ho pro nedostatek talentu (!) nepřijali na Akademii výtvarných umění v Praze. Mucha tedy odešel do Vídně a pak, jako hodně našich umělců, do Paříže. Tam, jako hodně našich umělců, třel bídu s nouzí a nemohl se uchytit. Až v roce 1894 jako čtyřiatřicetiletý namaloval plakát pro divadelní divu Sarah Bernhardt.

Umělecká bomba, secese, nová doba. A to byl počátek jeho vzestupu, to ho zachránilo od hladu a otevřelo mu cestu na umělecký Olymp. Později mohl namalovat takové gigantické dílo, jako je Slovanská epopej. To nemá žádný národ na světě! Bohužel zasáhl krutý osud. V roce 1939, v 79 letech, zemřel na zápal plic, následek krutých výsledků na gestapu. A podobný osud měli i další umělci, Josef Čapek nebo Vladislav Vančura.

Je doloženo, že namaloval 119 plakátů. 116 jich sesbíral a draze zaplatil Ivan Lendl, bývalý špičkový tenista. Jeden se nachází v muzeu v New Yorku, další v Hamburku a poslední je neznámý. Zachycuje českého skladatele Rudolfa Frimla, autora takových hudebních skvostů jako je Indiánská píseň lásky či Oslí serenáda.

Já ale tvrdím, že existuje ještě jeden plakát. Namaloval ho malý Alfonsek Muchů pro nějakou kulturní akci v Budišově někdy v sedmdesátých letech předminulého století. Sem totiž jezdil jako dítě k babičce do mlýna, do Kundelova, romantické „čtvrť“ Budišova, utopeném v údolí potoka. Tam se v roce 1822 narodila jeho maminka Amálie Malá, po které prý zdědil malířský talent.

A tak někde tady, na chudém Horácku, leží ukrytý umělecký poklad nebývalé hodnoty. V nějakém domě v Budišově, možná v archivu místních hasičů, nebo Sokola, nebo spolku katolických žen Vlasta. Tyto organizace oživovaly tehdejší život obcí, když ještě nebyla elektrina, televize, kino či internet.

Ten plakát se našel!!!

Byl ukrytý v zaprášené papírové krabici od margarínu s nějakými starými pohlednicemi a plakáty na půdě nejmenovaného budišovského stavení. Po dlouhých 149 letech. Plakát malého Muchy již jasně nese znaky jeho malířského rukopisu. Jednoduchá kompozice, tiskací, jakoby zakulacené písmo. Snové a jemné obrysy postavy ženy. Je to pozvánka na ples a mě by zajímalo, zda se tehdy ten ples vydařil.

Mistr Mucha navštívil Budišov ještě v roce 1936. A za tři roky zemřel. Zanechal veliké dílo, jímž proslavil po celém kulturním světě nejen naši vlast, ale i Budišov, Kundelov a Ivančice, kde má muzeum...

Rostislav Tesář

C.K. MYSLNECKÝ SPOLEK
V BUDISCHOWĚ

PORADÁ
18 LEDNA L.P. 1874

PLES .

V SALE U KOŠTELECKÝ
ZAČÁTEK V 8 HOOD VECER
VSTUPNÉ OBVYKLÉ
BOHATÁ TOMBOLA

UČTIVĚ ZVOU POP. ADATELE

M. S. 1874

Z BUDIŠOVA A OKOLÍ

Základní škola Budišov

Milý čtenáři,

rok se s rokem sešel a my opět vítáme nový školní rok. Na začátku ještě krátce zavzpomínáme na letní prázdniny a s nimi spojené příměstské tábory, a pak už vám představíme spoustu aktivit spojených s děním v naší škole.

Příměstské tábory – Týden v pohybu a Toulky s pohádkou

Děti si v těchto týdnech užily spoustu tradičních i netradičních pohybových aktivit, her v přírodě, turistiku, poznávání přírody, vodní hrátky a soutěže. Čekala na ně různá dobrodružství, např. cesta za pokladem, výprava po okolí nebo výlet. Děti si z táborů odnesly spoustu výrobků z různých tvoření, odměn ze soutěží, ale i mnoho zážitků.

Slavnostní zahájení školního roku 2023/24

Dne 4. září v 8 hodin se na kurtech sešli všichni žáci i učitelé. Pro 36 žáků, „prvňáčků“, byl tento den významný také v tom, že byl jejich prvním školním dnem vůbec. Těšící se prvňáčky i ostatní žáky přivítal ředitel školy Milan Procházka a starosta obce Petr Piňos. Naši „devátáci“ předali budoucím prvňáčkům malý dáreček a poté se všichni žáci se svými třídními učiteli odebrali do svých tříd.

Adaptační dny

Během prvních školních dnů probíhají na naší škole Adaptační dny, při kterých žáci se svými třídními učiteli tráví společné chvíle. Všechny aktivity směřovaly ke vzájemnému poznání, správné komunikaci a spolupráci.

Výlety a exkurze

Exkurze na zámek v Budišově

Třída 5. B v rámci hodiny vlastivědy navštívila v pátek 15. 9. expozici zámeckých komnat v budišovském zámku. Paní průvodkyně děti svým výkladem velmi zaujala a po návratu do třídy jsme si ještě dlouho vyprávěli o pěkném zážitku.

Exkurze do Velkého Meziříčí

Ve středu 20. září se žáci 6. třídy vydali na exkurzi do Velkého Meziříčí. Ve velkomeziříčském muzeu se zúčastnili programu „Zlaté dno meziříčských řemesel a cechů“. Žáci byli mimo jiné seznámeni s různými předměty, které dřívější řemeslníci využívali, dozvěděli se o původu svého příjmení a své znalosti následně využili v soutěžích.

Baliny

Ke konci září se naši třetíci vydali do Balín, kde se účastnili exkurze SEV Chaloupky.

Výukový program nesl název Krásy dřeva. Děti poznávaly stromy podle listů a následně také podle tvrdosti a kresby dřeva. V dílně si pak vyrobily krásnou hračku – „artistu metajícího kotrmelce“, při jejíž výrobě měřily, řezaly, vrtaly vrtačkou, ťukaly kladivem a svazovaly provázkem. Venku si zase vyzkoušely řezání velkou pilou ve dvojicích, nařezaná polena pak rozštíply sekerou a připravily ohniště, na kterém si následně opekly špekáčky a ty si po dni plném zážitků opravdu vychutnaly. Rozloučily se a vydaly se na vlakovou zastávku do Oslavičky. Během výšlapu pozorovaly krásy Vysočiny, z kopců byly totiž úžasné výhledy do okolní krajiny. Ve vlaku si pak odpočinuly a sdílely společně prožité okamžiky.

Exkurze do Kutné Hory

V pátek 13. 10. vyrazil žáci šesté a sedmé třídy, doplnění o několik žáků z 8. A, na exkurzi do Kutné Hory. Nečekaně nás celou dobu provázelo teplé a slunečné počasí. Začali

jsme tím nejlepším, a to návštěvou Muzea stříbra. Nejenže jsme se dozvěděli spoustu informací o době, kdy se v Kutné Hoře těžilo stříbro a razily mince, ale prošli jsme, oblečení v perkytlích a chráněni helmou se svítilnou, také podzemí, které nám dalo nahlédnout do života tehdejších horníků. Pro mnohé to byl zážitek plný adrenalinu, a kdo se alespoň na chvíli ve stíněných prostorech nebál, lze. Následoval rozchod neboli „honba za kusem žvance“, protože nám do té doby notně vytrávilo. V chrámu sv. Barbory jsme poté mohli obdivovat prvky gotické architektury a propojit tak své teoretické znalosti z hodin dějepisu s praxí. Naš výlet završila návštěva kostnice v Sedlci, místní části Kutné Hory. Vrátili jsme se v pořádku kolem páté odpoledne. Letošní pátek 13. pro nás tedy naštěstí nebyl smolným dnem, ale dnem plným zážitků, na které budeme dlouho vzpomínat.

Exkurze v Balinách

V úterý 24. 10. byla třída 4. A obklopena podzimní zahradou v Balinách. Děti si užily úžasně volnosti v přírodě, kde objevovaly brouky a živočichy žijící v zemi. Na ohni si pak připravily dobrůtky ze zeleniny. I cesta na vlak se stala dobrodružstvím, radostí a pospolitostí. Balin jsme si pěkně užili.

Program „Čertova studna“

Třídy 1. A a 1. B se vydaly na zámek do Velkého Meziříčí na program „Čertova studna“. Děti byly poutavou formou seznámeny s historií i pověstmi místního zámku. Program měl i výtvarnou část, kde děti malovaly, co je nejvíce zaujalo. Byli to hlavně čerti, bílá paní, studna, zámek i pan hrabě. Prozkoumaly i zámecký park s nejstarší lipou a hromadou spadaneho listí, s níž si pohrály.

Akce naší školy

Den s dopravní tematikou

Podzimní úterý 10. 10. 2023 k nám bylo přívětivé, a i když bylo pod mrakem, nepršelo a nebylo chladno. Na kurtech u naší ZŠ se uskutečnil pravidelný každoroční Den s dopravní tematikou, kdy žáci od 4. do 9. třídy absolvovali jízdu zručnosti. Překonávali šest základních překážek, kdy snahou bylo získat co nejméně trestných bodů.

Bonusem byla jízda zručnosti pro „třetáčky“, kteří akci přihlíželi a nechtěli zůstat pozadu. Naše škola díky vynikajícím výsledkům v DSMC v krajských kolech získala finanční prostředky na nákup kol, takže děti mohou základy dopravní výchovy kdykoli trénovat. Praktickou část poté doplní i znalost dopravních předpisů, kdy bude žákům mimo testů zopakováno, jak se mají chovat v silničním provozu a jak je důležité dbát na dodržování pravidel.

Sběr papíru

V průběhu měsíce září sbírali žáci naší školy starý papír v rámci soutěže mezi třídami.

Z celkového počtu 249 žáků naší školy přineslo 100 a více kilogramů 26 žáků, ti budou odměněni poukázkami nebo drobnými dárky na konci školního roku. Vítězem tohoto sběru je Teodor Holubář z 1. B s 516 kg, druhé místo obsadila Kristýna Svobodová z 2. třídy s 297 kg a třetí místo patří Justýně Kašparové z 5. B s 260 kg.

Vítězné třídy (5. B, 1. B a 2. třída) obdrží jako vždy zajímavou finanční odměnu.

Všem, kteří se sběru papíru účastnili, děkujeme.

Okresní kolo v přespolním běhu

4. října 2023 se naše škola, ZŠ Budišov, stala jako tradičně na jedno dopoledne dějištěm okresního kola v přespolním běhu. V letošním roce jsme u nás přivítali rekordní počet 20 škol, jejichž zástupci závodili celkem ve čtyřech kategoriích: mladší dívky (6. a 7. třída), mladší chlapci (6. a 7. třída), starší dívky (8. a 9. třída), starší chlapci (8. a 9. třída). Počasí nám přálo, a proto ani zázemí pro závodníky v prostoru kurtů nebylo překážkou dobré nálady, která mezi mladými sportovci panovala. Organizace závodu pro více než 300 účastníků byla náročná, každý, kdo mohl, pomohl.

Celkové pořadí v soutěži družstev převážně ovládly třebíčské školy, a sice Gymnázium Třebíč, ZŠ Benešova, ZŠ Bartušková a ZŠ TGM. První dvě vítězné školy vyšlou svá družstva v každé kategorii do krajského kola přespolního běhu ve Žďáru nad Sázavou.

Neztratili se však ani domácí závodníci: v první desítce se umístili Martin Kalda (6. místo v kategorii starších chlapců), Amálie Roušová (10. místo v kategorii starších dívek) a Nikol Cardová (9. místo v kategorii mladších dívek). Družstvo mladších žáků (Polenda, Spencer, Bednář, Mahel) obsadilo celkově 4. místo, družstvo mladších žákyň (Cardová, Řehořková, Burianová, Syrová, Smejkalová, Hospůdková) 7. místo, družstvo starších žáků (Kalda, Dostál, Coufal, Mezlík, Tesař, Hejátko) 5. místo a tým starších dívek (Roušová, Mezlíková Z., Bartošová, Mezlíková S., Kopuletá) sedmé místo.

Těší nás nejen zájem okolních škol o účast na sportovní akci, ale také úspěch závodníka z naší školy Štěpána Polendy, který ovládl kategorii mladších žáků, doběhl na prvním místě a při slavnostním vyhlášení byl odměněn bouřlivým potleskem spolužáků z celé školy.

Mytická zvířata

Na naší škole se už potřetí konala soutěž o nejhezčí výtvar, tentokrát se jednalo o mytická zvířata. Výstava se na letní prázdniny přestěhovala na zámek Budišov. Návštěvníci zámku si výstavku moc pochvalovali, zkrátila jim čekání na prohlídku a potěšila oko. I zde bylo možno hlasovat o nejhezčí bájně zvíře. Výherci byli odměněni dárkovými taškami se zajímavým obsahem a diplomem, které pro ně připravila paní Lea Rybníčková.

Moc děkujeme všem za jejich krásné výtvary a poděkování patří i průvodkyním na zámku za jejich spolupráci při organizaci této výstavy.

Drakiáda

Ve středu 27. 9. 2023 se ve školní družině uskutečnila ve spolupráci s Dámským klubem Drakiáda. Vítr a sluníčko nám přálo a barevní draci předváděli své letecké dovednosti. Pro děti byly připravené různé soutěže a sladké občerstvení. Na závěr si děti pochutnaly na vlastnoručně opečeném špekáčku.

Děkujeme za podporu rodičům, za spolupráci Dámskému klubu a sportovcům za zázemí.

Akce školního parlamentu

Suit-Up Day

V tento den ožily školní chodby elegancí a stylem. Žáci se mohli obléct co nejvíce formálně, ať už to byly oblek, sako, košile s kravatou nebo elegantní šaty.

Podzimníčci

Školní parlament vyhlásil rodinnou soutěž Podzimníčci. Výrobky se dětem velice povedly. Díky nim se mohli seznámit s přírodními materiály, které jim podzim nabízí.

Podzimníčky vyráběly například z kaštanů, žaludů, barevného listí, ale také ze dřeva nebo šišek. Rodičům tímto velice děkujeme za spolupráci a věříme, že i oni si vyrábění se svými dětmi užili. A kdo vyhrál? Všichni, kdo se soutěže zúčastnili.

Hod papírovou vlašťovkou

Školní parlament pořádal v pátek 3. listopadu soutěž v hodu papírovou vlašťovkou. Soutěžili jsme, kdo nejdál dohodí svou vlastně poskládanou vlašťovkou.

Další akce a informace

V letošním roce jsme opět měli možnost dětem nabídnout mnoho zajímavých kroužků, které můžete najít na našich internetových stránkách se spoustou dalších informací a hlavně zajímavých fotografií.

Veronika Dostálová

Vodovod pro Pyšel a Zahrádku

Při silnici z Budišova na Pyšel se objevily hluboké příkopy směřující od Mihovkovic přes nedaleký les do Pyšela. Jedná se o vodovodní přípojku, která je napojena na stávající budišovskou (třebíčská větev). V Pyšelu se navíc uskuteční vybudování nové kanalizace.

V důsledku toho se vyměnilo vodovodní potrubí za potrubí o větším průměru, aby zde byl dostatečný průtok pro Pyšel a Zahradku. V návaznosti na tyto práce se vyměňují domovní vodovodní přípojky v Mihoukovicích a dojde zde k výměně silničního povrchu přes celé Mihoukovice.

Přípojku provádí Vodárenská akciová společnost, a. s. – divize Třebíč.

Karel Pavlíček, foto: Stanislav Bačák

Josef Matoušek – Přitažlivost

Tak nám v Pyšelu zmizela hospoda

Dne 16. září se začaly naplňovat poslední dny pyšelské hospody. Několik desítek dobrovolníků začalo nejprve rozebírat vazbu střechy, posléze zdi hospody a po odvozu suti zbyla rovná plocha.

Dnes jsou v těchto místech vybagrované základy zalité betonem a po zatvrdnutí začne stavba kulturního domu, kde bude sál i restaurace. Stavbu provádí V-stav.

Karel Pavlíček, foto: Stanislav Bačák

Stařeč – křížový kámen

Klasický křížový kámen se nachází ve Starči. V Aši je vedený pod číslem 2347. Myslel jsem si, že vyhledat ho bude velice jednoduché. Z několika zdrojů jsem měl informaci, že se nachází asi 50–100 metrů od cedule, která upozorňuje na obec Stařeč. Navíc je prý kámen zabetonovaný u paty elektrického sloupu. Už jsem v kruzích stometrovou hranici dávno překonal, sloupů elektrického vedení jsem viděl 8, ale kámen nikde. Zachránil mne bývalý spolupracovník, který se vracel domů. „Vem si kolo a pojď se mnou,“ a kámen mi ukázal. Finta byla v tom, že jak se rozšiřovala obec směrem k Třebíči, tak silničáři posunuli označení začátku obce Stařeč.

Za pomoci místní kronikářky se mi podařilo vyhledat nejstarší verzi pověsti, která se vztahuje k tomuto kameni. Vyšla v časopise *Od Horácka k Podyjí* v čísle 8–9 v roce 1925 pod názvem *Nešťastná sázka*. Jejím autorem byl učitel Václav Tolar.

V Třebíči bylo jednou v pondělí „U posledního groše“ hlučno. Hospoda byla jak nabitá. Sedláci prodali obilí a soukeníci své výrobky. Dopřáli si tedy jídla a pití. Byli veselí a bujní. Jeden občan ze Starče se chlubil se svojí silou. Pravil, že donese míru hrachu bez odpočinku až domů. Za to mu slíbil jistý soukeník látku na celé šaty. Zdvihli pravice, pláclí ruku o ruku a ujednáno. A tak vyšli z hospody, sedlák přehodil pytel s hrachem na rameno a kráčel statně kupředu. Za nimi šel zástup zvědavých diváků. Tehdy nebylo nové silnice, šlo se k Větrníku do kopce a potom vozovou cestou dále ke Starči. Venkovanu již uprostřed cesty počalo být břímě obtížné, ale přemáhal se, aby sázku vyhrál. Na blízku Starče klesl a raněn mrtvicí skončil. Látky na oblek už více nepotřeboval. V upomínku na nešťastnou příhodu postaven tu kámen, na němž vytesán kříž. Stojí na kraji pole nad úvozem podnes.

Tuto pověst v pozdějších letech, jen s malými úpravami, zpracovalo několik autorů: Jan Dokulil, František Peštál ml., Miroslav Hedbávný. Články ilustrovali Vlastimil Toman i Josef Kremláček. Vlastním malou kresbu tohoto kamene, kterou pořídil p. František Peštál st. Pochází z 15. 9. 1934. Autor zde uvádí: „Kámen jest značně zapadlý v zemi. Měřená jest jen část vyčnívající.“ Míry, které tenkrát zaznamenal, jsou tyto: výška 65 cm, šířka 56 cm a já dodávám hloubku, kterou jsem naměřil, 25 cm. Kámen je žulový. Mám ještě dvě malé fotografie od p. Peštála, a to z roku 1951, kdy je křížový kámen celý odhalený, a fotografii velikosti pohlednice z roku 1968, kde je kámen již usazený. Kříž je zde natřený bílým vápnem.

30. 11. 2020 Emanuel Nožička

Redakce Budišovského zpravodaje
ve svém jubilejním roce
spolu s vydavatelem
Úřadem městyse Budišov
přeje všem čtenářům
pohodové Vánoce
i hodně zdraví, štěstí, úspěchů a spokojenosti
v roce **2024**

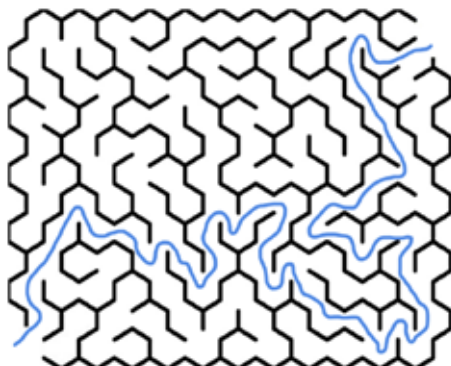
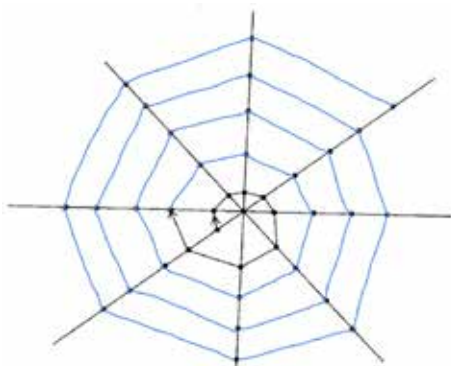

BUDÍK dětím...

Milí kamarádi,

letos jsme si užili slunečný podzim s neobvykle teplým počasím a už tu máme nejkrásnější svátky v roce. Jako každý rok si v posledním čísle objasníme některou z vánočních tradic, tentokrát to bude trhání barborek. Vánočně laděné jsou i připravené úkoly. Nezapomeneme ani na další tradiční rubriky. Zaměříme se na osobu Alfonse Muchy, slavného českého malíře a grafika, který tvořil v období secese. Vydáme se za ním v pověsti a v tipu na výlet do Moravského Krumlova, kde najdeme jedno z jeho nejslavnějších děl. A nakonec zjistíme, že Alfons Mucha má dokonce kořeny v Budišově.

Správné řešení z minulého čísla

Barborky – 4. prosince

V dřívějších dobách v předvečer svátku svaté Barbory, 3. prosince, chodily obyčejně na obchůzku takzvané Barborky – starší a dospělé dívky v bílých šatech, které měly na hlavě květinový věneček nebo korunku, v pravé ruce metlu, v levé košík s dárky (rozdávaly drobné pečivo, kterému se říkalo barborky) a malý zvoneček. Barborky kontrolovaly, jestli jsou děti hodné. Pokud je děti nepotkaly, nadělovaly jim Barborky nadílku do punčochy za okno.

Možná jste zaslechli od starších příbuzných žertovně zvolání „mulisi, mulisi“, které se dochovalo právě z této adventní obchůzky. Barborky totiž mumlaly: „Modli se, modli se...“

Velmi starou tradicí je trhání třešňových větviček. Dříve si 4. prosince trhala větvičku do vázy svobodná děvčata, která se chtěla vdávat. Větvička – barborka – je symbolem jara a lásky, ale i ochrany a prosperity. Barborky se dávaly i darem. Jsou příslibem dobré zimy a ještě lepšího nadcházejícího roku. Komu do Vánoc Barborka vykvetla, toho čekal v následujícím roce sňatek, pravila stará pověra. V některých krajích vřely dívky na větvičky pentle se jmény chlapců. A větvička, která vykvetla jako první, označila budoucího ženicha. Místně také dívky na větvičky zavěšovaly lístky s přáním, jehož případné splnění se mělo vyjevit do Štědrého večera. Obsah přáníček se obvykle týkal lásky a hlavně vdavek.

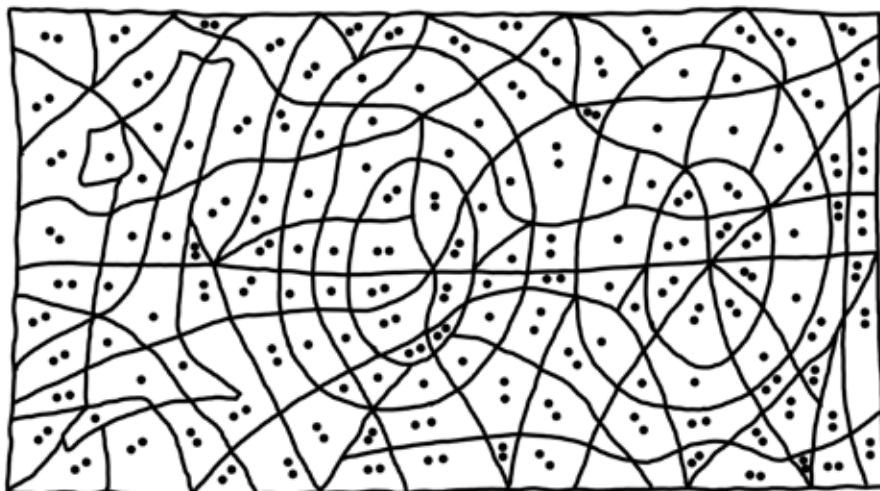
Lidé věřili, že větve mají být natrhány před východem slunce a pravidelně zalévány, a to přímo z úst (dívka, která o snítku pečuje, má vodu přinášet od pramene či studny ve vlastních ústech a z nich ji zvolna vypouštět po větvičkách). Tento způsob zalévání je sice úsměvný, nicméně má svůj význam – voda ohřátá v ústech na tělesnou teplotu probouzí život a sliny v ní obsažené narušují pryskyřicové povlaky pupenů. Rozkvetení o Štědrém dnu je tak pravděpodobné.

Rozkvetlá větvička se objevuje i v legendě o svaté Barboře, ta cestou na popravu údajně do ruky uchopila větvičku, která poté uprostřed zimy vykvetla.

Zdroj: Boledovičová, M., Kopecká, M. V., Vánoční tradinář – od Dušiček po Hromnice, Smart Press s. r. o., 2021, str. 93–95

Budišovský zpravodaj slaví

Pokud modře vybarvíš všechna políčka s jednou tečkou, zjistíš, kolikáté v pořadí již toto aktuální číslo Budišovského zpravodaje je. Dokážeš vypočítat, kolik let již zpravodaj vychází, když víš, že je to čtvrtletník? My touto cestou redakci zpravodaje děkujeme a přejeme mnoho dalších kulatých výtisků.

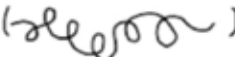
Kapříci

Vybarvi kapříky podle předlohy: plující doleva žlutě, dolů zeleně, nahoru červeně a doprava modře.

Spojovačka

Tečky u ČÍSLIC spoj rovnou čarou (—————)

Tečky u PÍSMEN spoj čarou se smyčkami ()

Alfons Mucha

Rodák z Ivančic (24. července 1860 – 14. července 1939 Praha), který byl nevšední ve všech směrech. Řekli mu, že malířství není nic pro něj – a stal se malířem, kterého zná celý svět.

Narodil se roku 1860 v Ivančicích a jako pět jeho sourozenců dostal jméno začínající na A. Nedokončil gymnázium v Brně, protože se projevila jeho bohémská povaha. Realizoval se ve vlasteneckých spolcích a byl soudním písařem. Z práce ho vyhodili, když obžalované místo zápisu jména kreslil. Ve Vídni maloval divadelní kulisy, poté tvořil v Mikulově, portrétoval místní a tam ho objevil hrabě Khuen-Belasi. Stal se jeho mecenášem a vyslal ho na studia do Mnichova a Paříže. V Paříži vytvořil divadelní plakáty pro slavnou herečku Sarah Bernhardtovou, které z něj udělaly hvězdu. Stal se miláčkem Paříže, bydlel u něj např. malíř Paul Gauguin. Slavný sochař August Rodin ho nechal sochařit ve svém ateliéru. Později se dostal do New Yorku, kde přednášel na Institutu umění a chodil na večere s operní pěvkyní Emou Destinnovou nebo s hudebním skladatelem Gustavem Mahlerem. Když sehnal mecenáše na realizaci slavného díla Slovanská epopej, vrátil se do Čech.

Po první světové válce navrhl československé bankovky, poštovní známky, státní znak i policejní uniformy. Po vpádu nacistů do země gestapo zatklo Muchu mezi prvními. Zemřel roku 1939 na následky zápalu plic, a i když byl státní pohřeb vlastence zakázán, jeho poslední cestu Prahou uctilo účastí více než 100 000 lidí!

Slovanská epopěj

V USA našel Mucha bohatého mecenáše Charlesa Cranea, aby mohl realizovat svůj sen – sérii 20 velkoformátových obrazů o dějinách slovanských národů od pravěku po současnost. Roku 1910 se proto natrvalo vrátil do Čech a ve svých 50 letech si pronajal část zámku Zbiroh, kde během 18 let dílo zrealizoval. Kromě malování studoval dějepisné prameny a zdroje, obsah obrazů konzultoval s historiky, za informacemi cestoval. Epopej je procházka dějinami Slovanstva a jejich symbolikou.

První plátna byla vystavena v pražském Klementinu roku 1919. Zájem návštěvníků byl obrovský. V roce 1928 daroval Mucha celý cyklus Praze a českému národu.

Druhou světovou válku obrazy strávily na zámku ve Slatiňanech, v 50. letech byly převezeny na zámek do Moravského Krumlova, kde byly vystaveny do roku 2011. V následujících letech se výstavní prostory na zámku rekonstruovaly, epopej tak strávila několik let v pražském Veletřním paláci a roku 2017 viděli Muchovu Epopej lidé až v dalekém Tokiu. Dnes ji po deseti letech najdete zpět na zámku v Moravském Krumlově.

Zdroj: propagační materiály města Moravský Krumlov

Matka Alfonse Muchy – Amálie Muchová z Kundelova

Amálie Muchová, rozená Malá, se narodila v roce 1822 v osadě Kundelov u Budišova, kde byl na Kundelovském mlýně její otec mlynářem. Amálie disponovala uměleckým nadáním, prahla po vzdělání a toužila poznávat svět, proto odcestovala do Vídně k příbuzným z matčiny strany, kde pracovala jako vychovatelka jejich potomků.

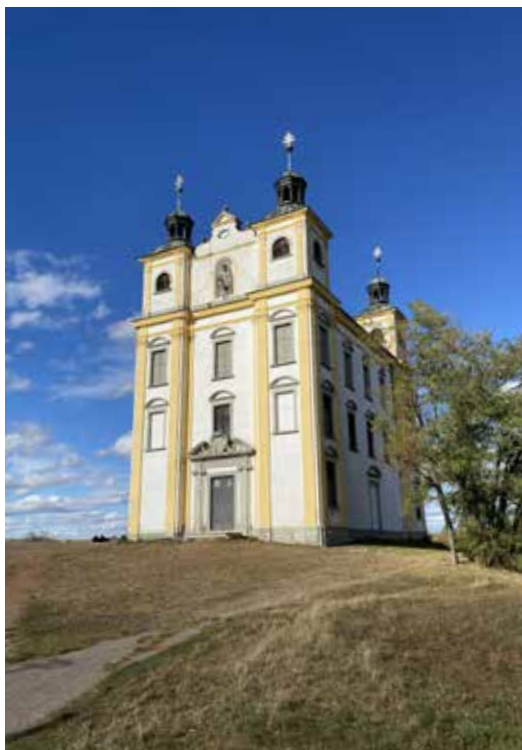
Poté, co děti vyrostly, dostala Amálie dopis od známé z rodné Moravy, která jí jako svobodné doporučila uzavřít sňatek s ovdovělým vinařem Ondřejem Muchou (1825–1891) z Brna, který hledal ženu, která by se mu zároveň postarala o tři děti z prvního manželství. Amálie nabídku přijala, svatební obřad proběhl roku 1859 v budišovském kostele sv. Gotharda a Nanebevzetí Panny Marie. Ondřej a Amálie Muchovi se natrvalo usadili v Ivančicích, kde se jim narodil 24. července 1860 syn Alfons. Amálie zemřela 20 let poté.

Sám Alfons Mucha navštívil Budišov a Kundelov přinejmenším v roce 1936, kdy přenocoval u známého budišovského rodáka Augustina Kratochvíla.

Zdroj: https://cs.wikipedia.org/wiki/Amálie_Muchová

Pověsti

Nad Moravským Krumlovem se tyčí holý kopec s kostelem svatého Floriána. Kdysi se mu říkalo Spielberg a lidé si ten název vysvětlovali tím, že se na jeho vrcholu pořádaly hry a zábavy pro obveselení obyvatel města. Kopců s podobným, byť poněkud zkomoleným názvem, najdeme na jižní Moravě celou řadu. Patří mezi ně i brněnský Špilberk. Význam jejich pojmenování není tak průhledný, jak se na první pohled zdá. Tyto „Hrací hory“ by se česky jmenovaly Stráže nebo Strážní vrchy. V dobách válečného nebezpečí na nich bývaly hlídky, které různými znameními, v noci ohněm, upozorňovaly obyvatele na blížícího se nepřitele.

FLORIÁNEK

Když se na Spiellbergu rozprostíraly hluboké a husté

, které se táhly až k Leskournu. Jednou si do

těchto kvádrů vyjel kníže Florián z Lichtenštejna na

. Při divoké švančice se ztratil své družině

a vrátil se do sám. Když jel přes Spiellberg, objevily

se na   a rozpoutala se strašlivá

. Kníže rájel pod rozložitý a chtěl pod ním

 přechat. Jenže mohutný byl rasážen a račal

. se splášíl a se svým páнем se

řítíl ke strmé nad . Marně se ho snažil

kníže nebo aspoň změnit směr jeho úprku. Zvíře šlepné

strachem se nedalo vládnout. V nouzi nejvyšší račal

pán vřítvat svého patrona svatého Floriána a učinil při tom

slavný slib. Byl už nejvyšší . V posledním okamžiku se

 zarasíl těsně na propasti a byl zase klidný

jako .

Na památku svého záračného zachránění a v vděčnosti za ně dal kníže Florián postavit na Spielbergu s pěti . Ta prostřední, největší, znázorňovala jeho, čtyři menší představovaly jeho . Po letech se ukázalo, že prostřední je příliš chabrá, a tak ji raději odstranili. Podle se pak nad začalo říkat Floriánek.

Legenda:

Moravský Krumlov (krumlovský)

Poblíž kostela sv. Floriána nad Moravským Krumlovem leží tak zvaný Čertův kámen. Miskovité jamky na jeho povrchu budí dojem, jako by ho kdosi obrovský držel v dlani tak silně, až do něj vtiskl své prsty. O tom, jak se do těchto míst dostal, se zachovala pověst:

ČERTŮV KÁMEN

Na nedaleko Floriánku kdysi Martin. Byl velmi pilný, ale přesto měl kluboko do , neboť kamenitá dávala jen malou . Není divu, že nebyl s takovým spokojen a občas si s plných ranadával, aby si trochu ulevil. Jednou se před ním jako s čistého objevil pěkně obličejný s ra   a povídá: „Proč tak nadáváš, člověče?“ „Abych nenadával,“ sľobil se Martin, „dřu od do jako , a kde nic, tu nic!“ „Snadná ; na to ten . „Já jsem totiž a mohu ti .“

„Kdepak, s toho nebude nic,“ řekl rozhodně , když se vrpamatoval s úleku, svou ti nedám! Já jsem totiž zbořněj, víš?“

„Ale kdo by mluvil o , udělám s tebe raz dva. Ptáci, když mi dáš něco, co máš , a nevíš o tom,“

řekl rychle . Přijdu si pro to přesně za jedenadvacet .

 Martin , co by to muselo být, aby o tom nevěděl,

ale nic ho nenapadlo. To musí být hodně hloupý , řekl si a podepsal .

Polva rástupce rmízel, nechal všeho a běžel s tou radostnou zprávou . Tam se ke své krizi dověděl, že se mu právě narodil ! Tak se

stal a zároveň nejnešťastnějším člověkem. Kudy chodil, tudy , jak by oklamal. Nakonec dal studovat na

. Věřil, že nad duchovním nebude mít moc. Právě 6 den svých jedenadvacátých měl jeho syn sloužit ve

Floriánku svou první mši svatou. Zrovna když se chystal odejít do , objevil se před ním a mával usmolenou .

Mladík se lekl jen trochu, protože se mu   pod těžkou výčitkou se vším svěřil.

„Jistě věš,“ řekl mladík vrdnatě, že nad nemáš žádnou moc. Ale dám ti šanci. Vidiš dole u ten veliký

 ? Když ho vykurálíš ke dřív, než proměním

 v Páně, jsem tvůj. Když to nedokážeš, přestane

 platit." nechtělo než souhlasit. Mladík spěchal

ke , k . už byl v

v polovině svahu, když mu došel dech. Zastavil se, aby
si dpočinul, ale se mu vysmekl a vrátil se zpátky

dolů. zaklel a musel začít znovu. Ale zatím se

v začaly dít věci. Dnes by se řeklo, že mše proběhala
jak ve zrychleném

divné, kromě mladého a jejich syna nikdo neušil,

že se tady kraje o záchranu lidské . Jen staráček děkan

byl spokojen: „Ale že to dneška pěkně odsejpa!“ Už se moc
těšil na slavnostní .

 se zatím dostal , ale v poslední chvíli uklouzl

na vlhké . Později se vyprávělo, že mu strašný,

co měl na starosti toho mladého , podrazil . To ho

tak rozrušilo, že dohnal valící se , popadl ho
 a vrhнул se s ním nad . Vtom se rozervněl na
 znamení, že došlo k proměně & Páně.
 Ze vzteku, že prohrál, mrštil o zem. se
 srazil do a leží tam dodnes. Jdou prý na něm
 palmy   ďáblových paroucí a .

Zdroj: Svoboda, Jiří, *O vranovském zámku, Pověsti ze Znojemska II. díl*, Swan s.r.o., 2001, str. 196–198, 225–226

Tip na výlet – Moravský Krumlov

Jak jste jistě poznali z předešlého textu, vydáme se dnes do Moravského Krumlova. Na zdejším zámku si můžete prohlédnout už zmíněnou Slovanskou epopej, a to celoročně. Vstupenky je vhodné si dopředu rezervovat v rezervačním online systému na stránkách

<https://www.mucha-epopej.cz/koupit-vstupenku/>

Kromě Slovanské epopeje si můžete zakoupit ještě další prohlídkové trasy – Šlechtické komnaty nebo Zámeckou věž.

V zámeckém parku anglického stříhu najdete vzácné jehličnany. Je to perfektní místo pro piknik a můžete si vyzkoušet hru discgolf. Stačí si na pokladně zámku půjčit za vratnou zálohu disk. Jednotlivé koše jsou umístěny tak, aby hráč prošel celým parkem. Celkem se zde nachází 15 jamek s celkovou délkou 1395 m. Při okraji parku narazíte na rozsáhlý židovský hřbitov. Některé náhrobky staré stovky let už nemají čitelné písmo.

Vyšlápněte si také k poutní kapli sv. Floriána. Jednak je to překrásná stavba, která dohlíží z kopce na celé město, ale hlavně je odtud parádní výhled.

Od zámku také startuje naučná stezka Krumlovsko-rokytenská slepence. Vede chráněným územím kolem vodopádu, který dosahuje výšky až 11 metrů. Projdete okolo lanového mostku i oborou plnou jelenů a muflonů. V cíli čekají Ivančice, rodné město Alfonse Muchy.

*Foto: Jitka Svobodová
Za spolek Budík Jitka Svobodová a Martina Vašíčková*

Z BUDIŠOVSKÉ FARNOSTI

Vernisáž výstavy 3GEN na půdě budišovské fary

Tentokrát jsme mohli v sobotu 9. září 2023 na půdě fary vidět výstavu opravdu mezinárodní. Svá díla prezentovali fotografové ze Slovenska. Měli být původně tři, proto ten název 3GEN (tři GENerace tří HoGENů – Miroslav Hogen Trimay (*1961 Banská Bystrica), Jakub Hogen Trimay a Šimon Hogen Trimay (*2006 Banská Štiavnica), ale pro nemoc Jakuba se dostavili jen dva – Miroslav, jenž fotografuje od roku 2002, a Šimon, fotící od roku 2020. I tak to ale stálo za to. Slovenské fotografie opravdu nijak nezaostávají za těmi českými. Umělce představil P. Petr Balát a zahájil tím vernisáž i celou výstavu.

Ze Slovenska nakonec přijeli přece jen tři. Vystoupil zde i humorista Ludovít Majer Jakubský (*1953 Banská Bystrica), který nás zahrnul aforismy i citáty a nemálo všechny pobavil.

Hudební (aj mezinárodní) rámec dal vernisáži britský zpěvák Darren Eve, žijící v Šumperku, spolu s Řekem Nikosem Mistakidisem.

Duo zahrálo i v neděli před budišovským kostelem.

Ladislav Dokulil

Zleva Miroslav, Šimon, P. Balát

Ludovít Majer Jakubský

Darren Eve

Foto: Ladislav Dokulil

*Prach si a za prachy sa obrátiš.
Po rozvode si všetko nechala. S nulou sa vraj deliť nedá.
Často sa u nás urobí kus dobrej roboty, ale len málokedy celá.
Najväčším nedostatkom niektorých hlupákov je ich schopnosť presadiť sa.
Pozor na tých, čo chcú preraziť múr cudzími hlavami!
Existujú hnutia, s ktorými nič nepohne.
Rástli ako huby v parlamente.*

Ludo Majer Jakubský

Biblické postavy – řešení kvízu z minulého čísla

1. KAIN	6. JAN KŘTITEL
2. DAVID	7. MARTA A MARIE
3. FARAONOVA DCERA	8. LAZAR
4. RUT	9. ŠTĚPÁN
5. NOE	10. MARIE MAGDALSKÁ

Vánoční bohoslužby v budišovském kostele

Milí adventně naladěni čtenáři,

přijměte pozvání k vánočním akcím v našem kostele. Letošní advent je krátký, čtvrtá neděle adventní bude přímo 24. 12., proto ze čtvrtého adventního týdne prožijeme jenom den.

Vánoce v chrámu, to je především půlnoční mše svatá 24. 12. Srdečně vás zvuk tomuto jedinečnému prožitku. Letos už ve 21.30, abychom na sebe měli chvíli času, než odjedu na půlnoční do Tasova. Tu budu sloužit poprvé, neboť tasovskou farnost jsem dostal do správy od ledna 2023. Další slavnostní bohoslužby budou 25. a 26. 12., vždy v 8.00. Stejně tak i na Nový rok.

K Vánocům patří i betlém. Letos si připomínáme krásné výročí: v roce 1223 svatý František poprvé uspořádal živý betlém. Tato tradice tedy letos slaví úctyhodných 800 let. Jste zváni k prohlídce našeho betléma už během celého dne 24. 12. V ten den si v kostele můžete také zapálit betlémské světlo, případně vystoupat na věž.

Betlém a věž budou otevřené i 25. a 26. 12. Pokud vám přijedou hosté mezi svátky a rádi byste jim ukázali naše klenoty, neváhejte oslovit mě, případně spolupracovníky farnosti: pokud to bude možné, rádi kostel otevřeme.

Na věž můžete vystoupat i na Silvestra, kde si o půlnoci můžeme přitůknout.

Součástí Vánoc v chrámu je také krásná hudba: „Čas radosti veselosti světu nastal nyní!“ Takto nám zazpívá výborná Schola z Panské Lhoty, kterou jste mohli slyšet už loni. Schola nabrala nové muzikanty a těší se na nás v sobotu 30. 12. v 17.00 v kostele.

A pak také zveme na Tříkrálový koncert, který se uskuteční v sobotu 6. ledna 2024 od 18.00 hod v kostele. Na koncertě vystoupí soubor Svatojánští broučci z Náměště nad Oslavou a zazní zde vánoční písně i koledy z různých koutů světa a z různých období.

Krásný čas sváteční, silný prožitek rodinné blízkosti a doteku Božího dítěte Vám přeje
P. Petr Balát, farář

Římskokatolická farnost Budišov Vás srdečně zve na

Pásmo vánočních písní a koled v podání souboru

SVATOJÁNŠTÍ BROUČCI

TŘÍKRÁLOVÝ KONCERT

SOBOTA 6. LEDNA, 18:00 H
KOSTEL SV. GOTHARDA BUDIŠOV

VSTUPNÉ DOBROVOLNÉ

Cardinal **Musica**
parochyální soubor

Římskokatolická farnost
Budišov

SPORT

FC Budišov–Nárameč po vítězném utkání s HFK Třebíč B 3:1

Stojící zleva: Matěj Sedláček, Petr Kylišek–trenér, Roman Hrádek, Zdeněk Mucha, Vít Musil, Jaroslav Večeřa, Petr Bajer, Jan Žitník, Patrik Mucha a Štěpán Koš, skloněni zleva: Vojtěch Zahrádka, Samuel Dušovský, Milan Holubář, Lukáš Votava, Jaroslav Dufek, Tomáš Nováček a Tomáš Svoboda.

Foto: Karel Pavlíček

Mladší přípravka boduje

Fotbalisté naší mladší přípravky mají za sebou úspěšnou první polovinu sezony. Trenéři je už letos přihlásili do soutěže kategorie U9 (ročníky 2015 a mladší). I když se naše sestava skládá zejména z ročníků 2016 a 2017, mezi staršími hráči se neztratila a vybojovala spoustu cenných vítězství. Po těžkém úvodním utkání, kdy poprvé nastoupili proti o hlavu větším soupeřům, se dokázali semknout, nasbírat spoustu zkušeností a fotbalově vyrůst. Dnes už proti nim soupeři nasazují své nejlepší hráče a je opravdu na co se koukat. Hráči také absolvovali několik turnajů, kdy naposledy v Okříškách předvedli parádní výkon a s přehledem smetli i favority turnaje.

Kluci jsou skvělá parta a mají i svůj týmový pokřik:

*My jsme borci z Budišova,
hrajem fotbal zas a znova.
Hrát fotbal, to je náš sen,
my ho prostě milujem.
Hej, hej, hej, Budišov je nej!*

Přejeme jim neméně úspěšnou druhou polovinu sezony a spoustu nezapomenutelných fotbalových zážitků.

Pokud bude mít někdo zájem přidat se k týmu, kontaktujte trenéra Romana Vašíčka na tel: 603 504 932.

*Nahoře zleva: trenéři Luboš Štefka, Martin Kolda, Roman Vašíček,
uprostřed zleva: Adam Michal, Tobiáš Chytka, Gabriel Borůvka-Conte, Jáchym Hort,
dole zleva: Kryštof Vašíček, Tobias Komínek, Jakub Jindra, Mikuláš Pavlíček.*

Martina Vašíčková, fotografie: Foto Michlíček z Velkého Meziříčí

Triatlonisté z Budišova byli vidět

Mladí závodníci ze základní školy se celou minulou zimu a jaro kvalitně připravovali na letní závodní období. Pod vedením zkušených trenérů Venduly a Milana Procházkových se Nela Bednářová, Tereza Coufalová, Martin Kalda a Šimon Bednář zdokonalovali v technice i fyzické zdatnosti. Jejich kvalitní trénink byl podpořen nejen mateřským oddílem pod TJ Spartak Třebíč, ale i Krajským centrem talentované mládeže Kraje Vysočina. Po jarních aquatlonech (plavání – běh) a duatlonech (běh – kolo – běh) následovaly hlavní závody v triatlonu. Mezi pořadatele Českého poháru patřily Pardubice, Trutnov, Příbram, Konopiště, Tábor, Karlovy Vary a z krajských Jihlava a Moravské Budějovice.

Kategorie starších žáků měla distance nejčastěji 400 m – 12 km – 3 km (plavání – kolo – běh). Nela Bednářová se pravidelně umísťovala kolem 6. místa a nejlépe jí vyšel závod v Příbrami, kde skončila čtvrtá. Tereza Coufalová bojovala po většinu sezony se zdravotními problémy, ale v jejím závěru úspěšně dokončila závod v Karlových Varech. Martin Kalda obsazoval místa v druhé desítce a úspěšný byl start v Pardubicích – 11. místo.

V kategorii mladších žáků se Šimon Bednář proboujel i na stupně vítězů, a to v Trutnově na 3. místo (vzdálenosti 100 m – 4 km – 1 km). Úspěšnými starty se všichni podíleli na celkovém 5. místě třebičského oddílu v rámci Českého poháru a ze Žamberku družstvo mládeže přivezlo stříbro z Mistrovství České republiky v duatlonu.

Milan Procházka

POČASÍ

Měsíční úhrn srážek

září	8,8 mm
říjen	23,7 mm
listopad	60,1 mm

Západ slunce za budišovským vodojemem

Foto: ZR

Opravy

Omlouváme se za několik nesrovnalostí, které se v některých číslech našeho zpravodaje objevily:

Již v čísle 3/2022 jsme v článku Maminka na str. 32 uvedli „tatínek, coby stopařský mistr“. Správně má být stolařský mistr. Word bohužel slovo stolařský zřejmě nezná, a tak jej nahradil slovem stopařský (i teď mi to podtrhl jako chybu a tvrdošijně to i tady opravuje). Bohužel si toho nikdo z redakce nevšiml, a tak umělá inteligence zase zvítězila nad zdravým rozumem.

V čísle 1/2023 se na straně 61 v článku o P. Marku Orko Váchovi objevilo označení „farář letovické farnosti“. Správně má být lechovické farnosti. Za chybu se omlouváme (obě farnosti existují).

V čísle 3/2023 jsme na straně 15 v článku o nedělní mši svaté chybně uvedli jméno budišovského faráře „P. Petr Palát“. Správně má být Balát, jak se píše o dva řádky dále. Omlouváme se a děkujeme čtenáře za postřeh.

Za redakci Ladislav Dokulil

VOSTRÝ

Školicí Centrum & Autoškola

založena r. 1991 panem Miloslavem Vostrým,
dlouholetým odborníkem v oblasti autoškol a školení řidičů

MIMOŘÁDNÁ AKCE

pro naši pobočku v Budišově

Sleva 500,- Kč pro kurzy sk. „B“.

!! Kurz sk. „B“ zvládneme do 2 měsíců !!

Platí pouze pro skupiny „B“. Kurzy probíhají v Budišově.
Zahájení kurzu při počtu min. 5 osob.

Pro více informací nás kontaktujte:

 www.autoskola-trebic.cz
www.vostry.biz

 +420 777 773 533
+420 608 933 993

 asvostry@seznam.cz
skolenivostry@seznam.cz

OBSAH

Rok za rokem	1
První slavík	2
ZE ZASTUPITELSTVA MĚSTYSE	3
Usnesení z jednání Zastupitelstva městyse Budišov ze dne 4. 9. 2023	3
Informace z Rady městyse Budišov	4
V Budišově se opět kope	5
K životnímu jubileu	6
ZPRÁVY	9
Vzpomínky na Leonharda Smrčka	9
Dýňobraní 2023 aneb „Možná přijde i kouzelník“	12
Budišov plný veteránů	16
Výlov Pyšeláku – Budišov 7. 10. 2023	19
Výstava Lidmily Anny Dohnalové na budišovské faře	20
Koncert kapely Listověj	25
Návrat váz na nádvoří zámku	26
Průvod světlušek oživil zámecký park v Budišově	29
Setkání zástupců městyse se seniory	31
Z HISTORIE	34
Giovanni Giuliani v Budišově	34
Poutí Moravanů do Svaté země	36
Ještě ke vzpomínce na bratra Jaromíra	37
První plakát Alfonse Muchy	38
Z BUDIŠOVA A OKOLÍ	40
Základní škola Budišov	40
Vodovod pro Pyšel a Zahrádku	46
Josef Matoušek – Přitažlivost	47
Tak nám v Pyšelu zmizela hospoda	48
Stařeč – křížový kámen	50
BUDÍK dětem	52
Z BUDIŠOVSKÉ FARNOSTI	67
Vernisáž výstavy 3GEN na půdě budišovské fary	67
Biblické postavy – řešení kvízu z minulého čísla	70
Vánoční bohoslužby v budišovském kostele	71
SPORT	73
FC Budišov–Nárameč po vítězném utkání s HFK Třebíč B 3:1	73
Mladší přípravka boduje	73
Triatlonisté z Budišova byli vidět	75
POČASÍ	78
Měsíční úhrn srážek	78
Západ slunce za budišovským vodojemem	78
Opravy	78